

ným následkem žalobcova nároku jest ztráta oprávnění žalovaného jízdenky používat. Žalovanému, zvítězí-li ve sporu, jest naproti tomu vyhrazeno, žádati od žalobce náhradu škody prozatímním opatřením způsobené ve smyslu § 394 ex. ř. Jsou tu tedy podmínky prozatímního opatření dle § 381 čís. 1 ex. ř., pročez bylo dovolacímu rekursu vyhověno a napadené usnesení změněno ve smyslu shora uvedeném. Výrok o útratách dovolacího rekursu spočívá v ustanovení § 393 ex. ř., podle něhož prozatímní opatření se povolují vždy na útraty navrhovatele, jemuž jest vyhrazeno, tyto útraty ve sporu uplatňovati.

Čís. 1367.

Nepřípustnost pořadu práva, jde-li o uplatňování práv, vyplývajících z účastenství na obecním statku dle § 70 obec. zřízení pro Čechy.

(Rozh. ze dne 20. prosince 1921, R I 1484/21.)

Žalující podílníci lesa vznesli proti obci jednak nárok na zaplacení schodku, jenž vznikl v lesní správě a z něhož připadá na žalovanou jako člena uvedené lesní správy poměrná částka a jednak nárok na vydání poměrné částky z peněz, které přijala žalovaná obec v roce 1919 opět jako člen téže lesní správy neprávem za odebrané dříví, dále jako nájem lesní honitby a konečně jako výtěžek za prodanou lesní trávu. Žalovaná obec namítla nepřípustnost pořadu práva. Soud první stolice námitce vyhověl a žalobu odmítl. Rekursní soud námitku zamítl. Důvody: Po rozumu ustanovení § 70 zákona ze dne 16. dubna 1864, čís. 7 z. zák. pro Čechy náleží ovšem o nárocích, jež se týkají obecního statku, rozhodovati úřadům samosprávným, to však jen tehdy, jde-li o zjištění práva občanů k účastenství v užitečích obecního statku anebo o určení míry užívání, předpokládajíc ovšem, že užívání obecního statku pozůstává z výnosu naturálního, jenž má sloužiti k uspokojení potřeb domu a statku občanů, k užívání obecního statku oprávněných. Žalobci však takového nároku proti žalované obci jako vlastníci obecního statku neuplatňují, nárok, který žalobci uplatňují, směřuje proti žalované obci, jako podílníku na užitečích statku toho. Nejde tu tedy o uplatnění práva dle § 70 zákona ze dne 16. dubna 1864, čís. 7 z. zák., jenž ostatně následkem zákona ze dne 17. července 1919, čís. 421 sb. z. a n. pozbyl platnosti, nýbrž o uplatňování nároku, vyplývajícího z právního poměru, který lze označiti jako spolek více spoluvlastníků selských statků za účelem zvelebení hospodářství na těchto statcích pomocí užitků z obecního statku a tedy o nárok čistě soukromoprávní.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Na pořad práva patří jen rozhodování o soukromoprávních nárocích a povinnostech v § 12 obec. zřiz. zmíněných, nikoli však rozhodování o právech a povinnostech, vyplývajících z účastenství na obecním statku po rozumu § 70 obec. zřiz. a ze správy statku toho. Účastenství na užitečích obecního statku zakládá se na veřejnoprávním důvodu, to jest na tom, že kdo jest údem obce. Jde-li o statek, obci do vlastnictví

připsaný, musí, má-li se právo užívání na něm pokládati za nárok soukromoprávní, udán — a ovšem potom prokázán — býti důvod soukromoprávní a způsob nabytí, do té pokládati jest právní poměr za veřejnoprávní (Nál. správ. soudu čís. 13 a 683 Budw.). V tomto případě jest nesporno, že lesy, o něž jde, připsány jsou knihovně do vlastnictví obce, žalobci soukromoprávního důvodu svého účastenství na jich užívání v žalobě nejen netvrdili, nýbrž přímo se opřeli o doslov § 70 obec. zřiz., líčíce, že řečené obecní lesy od nepamětných dob společně drženy a užívány byly majiteli několika usedlostí, v poslední době tím způsobem, že majitelům usedlostí tam vyjmenovaných (žalobcům) připadalo po $\frac{1}{12}$ pokud se týče $\frac{1}{24}$ výnosu, kdežto zbytek obci. § 70 obec. zřiz. stanoví, co se toho týče, zda-li občané mají právo k účastenství v užitečném statku obecního a kterou měrou, spravovati se jest obyčejem posavadním, s tím však omezením, aby žádný občan nebral z obecního statku většího užtku, než pro dům a statek potřebí má, leč by zvláštní právní důvod dopouštěl z toho výjimku. Poněvadž dle žaloby užívací právo žalobců spojeno jest s jejich statky, jde tu patrně o užívací práva t. zv. starousedlíků, tedy práva, zakládající se na členství obce, práva z veřejnoprávního důvodu. Samo sebou se rozumí, že nelze si soukromoprávní důvod takového užívání pořídití tím, že se onen starobylý obyčej, jenž určuje právo užívání a jeho míru, nazve »vydržením«, jak to žalobci při jednání učinili. Vydržení, pokud není zákonem zakázáno (§ 43 pat. ze dne 5. července 1853, čís. 130 ř. zák.), ovšem není vyloučeno, ale, nemá-li mezi nároky soukromoprávními a veřejnoprávními býti rozpor a zmatek, musil by tvrzen a prokázán býti soukromoprávní důvod držby a tudíž vydržení na př. koupě a pod., toho však žalobci ani tvrditi se nepokusili. Jde tudíž o správu obecního statku, který ostatně v roce správním, o který jde (1919), zákonem ze dne 17. července 1919, čís. 421 sb. z. a n. přeměněn byl ve kmenové obecní jmění, spory z této správy však ne náleží na pořad práva, nýbrž musí vyřizovány býti pořadem samosprávným (§§ 70, 77, 96 obec. zřiz.), jsouť předpisy o obecním statku zařazeny do kapitoly páté obecního zřízení, která jedná jak dle svého nápisu, tak dle svého obsahu o »h o s p o d á ř s t v í o b e c n í m«, které vede obec sama a při němž nejen právo schvalovací a dohledací, nýbrž také právo rozhodovací náleží nadřazeným orgánům samosprávným.

Čís. 1368.

Spojena-li s rozkladem proti usnesení nesporného řízení stížnost pro případ, že nebude rozkladu vyhověno, náleží rekursnímu soudu rozhodnouti o stížnosti přes to, že první soud, nevyhověv rozkladu, předsevzal zároveň doplnění ve smyslu vývodů a návrhů stížnosti.

(Rozh. ze dne 20. prosince 1921, R I 1494/21.)

V podání ze dne 25. června 1921, označeném jako rozklad, po případě stížnost, navrhla Božena V-ová, aby opatrovnícký soud rozkladu jejímu do usnesení ze dne 17. dubna 1921 vyhověl, navržené důkazy připustil a řízení jimi doplnil a pak učinil nové rozhodnutí, pak-li by návrhu tomu nevyhověl, aby podání to jako stížnost předložil rekursnímu soudu, který